

[Kirkegaard.]

jeg her giver udtryk for, kan vi nok få bekræftet gennem statistiske oplysninger, som foreligger, men en undersøgelse kan afgjort bedst foretages under det udvalgsarbejde, som forestår.

Den aktuelle finanspolitiske situation gør det også påkrævet at foretage en ændring i forholdet. I en tid, hvor staten nødvendigvis må opkræve meget betydelige skatter, er det ikke rimeligt, at enkelte borgere kan unddrage sig en del af skattebyrden ved at erhverve en landbrugsejendom. Det er ikke bære af interesse for landboudommen, at dette forhold ophører, det er også en samfundsinteresse. Så vidt jeg ved, har skiftende finansministre gennem mange år interesseret sig for dette problem. Det blev også omtalt af den højtærede finansminister i dag, og jeg forstår, at en ret grundig undersøgelse allerede er foretaget.

Jeg har aldrig prøvet at foregøgle, at det var nogen let opgave at løse de problemer, som her er til behandling. Umiddelbart skulle man jo tro, at det var forholdsvis let at afgøre, hvem der er landmand, og hvem der ikke er det, men det vil vise sig under udvalgsbehandlingen, at det slet ikke er tilfældet. Derimod tror jeg foreløbig i hvert fald, at det vil være muligt med nogenlunde, jeg mener endda med stor sikkerhed at afgøre, hvad der er indkomst fra landbrug, og hvad der er indkomst fra anden erhvervsvirksomhed.

Men om det kan vi ikke nå til klarhed her ved første behandling, og derfor beder jeg om, at de forslag, der her er til behandling, må blive behandlet videre i et udvalg. En tilbundsående undersøgelse er en forudsætning for at nå til et sådant resultat, at visse skævheder kan blive rettet.

Chr. Rasmussen: Det forslag til beslutning, de radikale har stillet, med opfordring til regeringen om at stille lovforslag om etableringslån til unge landmænd, er jeg ikke uden sympati for; dog må jeg nære ikke så få betænkeligheder ved selve formen af det stillede forslag, hvis det skal have nogen reel betydning. Det drejer sig om uhyre mange penge. Jeg må forstå forslaget på den måde, at det gælder alle landbrugsstørrelser, og hvis man regner med

4.000 nyetableringer om året og mindst 3.000 af disse har behov for et sådant lån, hvad der næppe er helt forkert, hvortil kommer, at man vel næppe kan sætte et gennemsnitslånebehov lavere end til 50.000 kr., vil det i alt betyde et samlet beløb på 150 mill. kr. Jeg må derfor nære betænkeligheder ved en blank vedtagelse af det foreliggende forslag, men er parat til i et folketingsudvalg at drøfte spørgsmålet, herunder også, hvordan pengene kan hentes; måske kan det ske i forbindelse med det næste forslag, som der utvivlsomt er skjult uhyre mange penge i.

Jeg kan ikke nægte, at spørgsmålet om de såkaldte bylandmænds skat har en betydelig interesse i adskillige landkommuner og også i høj grad i bykommuner, hvor mange af de pågældende er bosiddende. Der er ingen som helst grund til at tro, at problemet bliver mindre i tiden fremover. Der omsættes stadig et betydeligt antal ejendomme til ikke-landmænd. I 1963 så det således ud: af ejendomme på indtil 5 ha solgtes 41,2 pct. til ikke-landmænd, af ejendomme på fra 5-10 ha 21,2 pct., og af større ejendomme 16,4 pct. Det er helt givet, at disse tal vil blive større for 1964.

Det fører mere end et skatteproblem med sig, nemlig en prisstigning på ejendomme, som den unge landmand må følge med i. Når byfolk giver den høje pris for landbrugsejendomme, hænger det naturligvis sammen med, at de ikke tager det så nøje, om ejendommen giver underskud, da det fradrages i anden indtægt og dermed skræper toppen af skatten; det vil altså sige, at det reelt ikke er dem selv, men andre skatteydere, der betaler for den fornøjelse, de har ved at være landmænd. Derfor ser jeg med stor interesse på, om det er muligt at finde en holdbar løsning, og det vil mit parti gerne medvirke til i et udvalg.

Der er imidlertid et andet spørgsmål, jeg gerne vil rejse i den forbindelse, og som vist ikke helt hører hjemme under det, der i almindelighed forstås ved bylandmænd; det er et spørgsmål, der i mine øjne tegner sig langt værre, og det drejer sig om de såkaldte ejendomsaktieselskaber, der opkøber landbrugsejendomme med udstykning for øje. Jeg kan ikke gennemskue, hvad der skjuler sig bag disse selskaber,